

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Der blev i folketingssamlingen 1994-1995 stillet forslag om henholdsvis ophævelse eller ændring af § 11-12 i lov om mægling i arbejdsstridigheder. Forslagene blev stillet af henholdsvis Socialistisk Folkeparti (L 40) og Enhedslisten (L 56). Forslagene blev ikke vedtaget, men regeringen tilkendegav i forbindelse med behandlingen af lovforslagene, at man vil overveje at give arbejdsmarkedets parter mulighed for at komme med et fælles udspil til ændring af loven.

Dansk Journalistforbund indgav i 1993 en klage til Den Internationale Arbejdsorganisation, ILO, hvor man nedlagde påstand om, at Statens Forligsmand havde handlet i strid med ILO's konventioner, særligt ILO konvention nr. 87 om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig, og konvention nr. 98 om retten til at føre kollektive forhandlinger. Baggrunden for klagen var, at Statens Forligsmand den 27. marts 1993 fremsatte mæglingsforslag til fornyelse af overenskomsterne på DA/LO-området. Forslaget modtog også en fornyelse af blandt andet overenskomster mellem Danske Dagblades Forenings Forhandlingsorganisation, Ritzaus Bureau og Den Liberale Presse på den ene side og Dansk Journalistforbund på den anden side. Journalistforbundets klage er blevet behandlet i ILO's fagforeningsfrihedskomite, der i marts 1994 udtalte, at: »visse aspekter i den danske lovgivning og praksis ikke er helt i overensstemmelse med princippet om ret til frie forhandlinger af kollektive overenskomster med hensyn til arbejdsvilkår og arbejdsbetingelser gennem kollektive overenskomster, som fastsat i art. 4 i konvention nr. 98« (Case no 1725). Danmark ratificerede konvention nr. 98 i 1955.

På baggrund af et fælles forslag fra LO og DA fremsætter regeringen derfor dette forslag.

Forslaget ændrer den hidtil gældende lov ved at fjerne kravet om et kvalificeret flertal på 35% af de stemmeberettigede til forkastelse af et mæglingsforslag på arbejdstagerside, hvis stemmeprocenten er 40% eller derover og nedsætte kravet til 25%, hvis stemmeprocenten er under 40.

Derudover indsættes en bestemmelse, der skal sikre, at der ikke sker sammenkædning af mæglingsforslag, førend forhandlingsmulighederne er udtømte.

Loven træder i kraft den 1. december 1996. Lovens ikrafttrædelsesdato er fastsat under hensyntagen til de forestående overenskomstforhandlinger i foråret 1997.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser.

Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

For at tilskynde til en højere stemmedeltagelse forslås det, at den nugældende »35% regel« i § 11, hvorefter det til forkastelse af mæglingsforslag kræves, at et flertal og mindst 35% af de stemmeberettigede har stemt imod forslaget, afskaffes i de situationer, hvor stemmeprocenten er over 40%. Ved en aktiv stemmedeltagelse blandt de stemmeberettigede indføres herved en højere grad af indflydelse på spørgsmålet om deltagelse eller forkastelse af et mæglingsforslag, end det hidtil har været tilfældet, idet det fx ved en stemmedeltagelse på 40% for fremtiden vil være tilstrækkeligt, at godt 20% af de stemmeberettigede har stemt imod. I de tilfælde, hvor kun en mindre del af de stemmeberettigede, nemlig mindre end 40%, har deltaget i afstemningen, foreslås dog alene en lempelse og ikke en fuldstændig afskaffelse af kravet om kvalificeret flertal, idet de 35% nedsættes til 25%.